

REFERAT Økonomiudvalget 2018-21 d. 03-12-2018

Mødedato Mandag d. 03. december 2018 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 21, Faaborg

Indholdsfortegnelse

Fælleskommunal etablering af ny fælles fynsk erhvervsfremme..... 3

Punkt 476: Fælleskommunal etablering af ny fælles fynsk erhvervsfremme

00.00.00-A00-7-18

Resume

Det danske system for erhvervsfremme er under forandring. Folketinget har en ny lov for området under behandling, der forventes snarligt vedtaget med effekt fra 1/1 2019. Udgangspunktet er, at det skal være enklere for virksomhederne, og at der ikke må være overlap mellem offentlige indsatser.

Med loven etableres der bl.a. et Erhvervshus på Fyn, der sammen med et tilsvarende erhvervshus i Sydjylland skal erstatte Væksthus Sydjylland.

Overgangen til en ny struktur og nye rammer for den danske erhvervsfremme giver de fynske kommuner en enestående mulighed for at gentænke og udforme det fynske erhvervsfremmesystem, så det i højere grad er tilpasset netop den fynske erhvervsstruktur.

Ambitionen er at skabe et overskueligt system for virksomhederne og en sammenhængende indsats for kommunerne, hvor Erhvervshus Fyn og de lokale erhvervsservicefunktioner er hinandens forudsætninger i et tillidsfuldt og værdiskabende samarbejde.

Med denne sag præsenteres rammerne for et fælles fynsk erhvervsfremmesystem, der bygges på tre grundlæggende principper:

- Afsæt i virksomhedernes behov
- Én fælles strategi og retning
- Et sammenhængende erhvervsfremmesystem

Senere forelægges en række konkrete implementeringsbeslutninger, der beskrives nærmere i sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Med denne sag – der forelægges for samtlige de fynske kommuners kommunalbestyrelser – indstilles det, at der etableres et bredt og tæt tværkommunalt samarbejde om en række fælles fynske erhvervsfremmeindsatser. Der er tale om en historisk beslutning, hvor de fynske kommuner står sammen om det nye fælles Erhvervshus, samordner turismeindsatsen, nedlægger Udvikling Fyn P/S og samles om erhvervsklyngerne og Film Fyn.

Modellen er også i overensstemmelse med ”Strategi Fyn 2018-2021” hvoraf fremgår, at ”De fynske kommuner og tværkommunale organisationer skal arbejde tættere sammen og løse de fælles fynske opgaver i en dynamisk og fleksibel organisation.”

Det danske system for erhvervsfremme er under forandring. Folketinget har en ny lov for området under behandling, der forventes snarligt vedtaget med effekt fra 1/1 2019. Udgangspunktet i loven er, at det skal være enklere for virksomhederne, og at der ikke må være overlap mellem offentlige indsatser.

Den nye erhvervsfremmestruktur giver de fynske kommuner en unik og oplagt mulighed for at gentænke og udforme det fynske erhvervsfremmesystem, så det i højere grad er tilpasset netop den fynske erhvervsstruktur.

I dag står ni fynske kommuner allerede sammen om Strategi Fyn 2018–2021, der rammesætter tværkommunale indsatser inden for 3 strategiske spor: Arbejdsmarked & Uddannelse, Bosætning & Attraktivitetsamt Infrastruktur & Mobilitet.

Tiden er inde til at skabe en fælles ambition for den fynske erhvervsfremme.

Ambitionen med den nye lov er at forenkle det danske erhvervsfremmesystem, men de fynske kommuner har mulighed for at skabe mere forenkling, mere fokus og mere sammenhæng, end det loven lægger op til.

Visionen er at skabe en fælles fynsk erhvervsfremmeindsats, der i langt højere grad end i dag, er skræddersyet Fyns erhvervsstruktur og sætter fynske virksomheder i centrum. En indsats, der er mere enkel og gennemskuelig for virksomhederne. Og en indsats, der skaber sammenhæng og driftsfordele på tværs af den specialiserede erhvervsservice og erhvervsudviklingen i de fynske erhvervsklynger, der i dag ligger under Udvikling Fyn.

Målet er vækst og øget jobskabelse på Fyn. Det handler om at skabe de stærkeste vækstbetingelser. Til gavn for virksomhederne, for arbejdspladser og for skattegrundlaget på Fyn.

Med denne sag præsenteres de overordnede principper for en fælles fynsk erhvervsfremmestruktur. Med henblik på at kunne sikre fremdrift i etableringsarbejdet indstiller Borgmesterforvaltningen, at Kommunalbestyrelsen godkender disse principper, idet der efterfølgende forelægges et antal konkrete implementeringsbeslutninger til politisk behandling. Disse sager bliver præsenteret nærmere i sagsfremstillingen.

Nyt Erhvervsfremmesystem i Danmark

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået en aftale om en forenkling af erhvervsfremmesystemet. Med lov om erhvervsfremme fordeles erhvervsfremmeaktiviteterne på et kommunalt, tværkommunalt og nationalt niveau, hvor erhvervsfremmeydelserne placeres efter deres specialiseringsgrad. Lovforslaget tager sigte på en model med en forholdsvis skarp opdeling af Erhvervshusene og kommunale aktiviteter.

I nedenstående model er de relevante erhvervsfremmeaktiviteter opdelt efter deres organisatoriske niveau.

Det følger bl.a. af lovforslaget,

- at der skal etableres 6 Erhvervshuse med særskilte bestyrelser og 6 filialer,
- at erhvervshusene skal fungere som stærke kompetencecentre, der samler de specialiserede og faglige kompetencer om virksomhedsdrift og -udvikling,
- at kommunerne har adgang til at varetage lokale erhvervsfremmeaktiviteter, der omfatter erhvervsservice og erhvervsudvikling, og
- at ydelserne i de tværkommunale Erhvervshuse og i enkeltkommunerne ikke må være overlappende.

Etableringen af Erhvervshuse

Der etableres 6 nye erhvervshuse i Danmark. De etableres ved lov som et særligt forvaltningssubjekt, der bedst kan sammenlignes med en selvejende institution. Det er således ikke kommunerne, der ejer organisationen og det er obligatorisk for kommunerne at være tilknyttet ét erhvervshus.

Hvert Erhvervshus får en bestyrelse på 11 medlemmer, der alle udpeges af KKR. Bestyrelsen sammensættes således:

- 1 formand, som skal være folkevalgt og gerne have baggrund i det private erhvervsliv
- 3 medlemmer blandt kommunale politiske repræsentanter
- 4 medlemmer, der udpeges blandt virksomhedsrepræsentanter efter indstilling fra erhvervsorganisationer
- 1 medlem, der udpeges blandt repræsentanter fra en videns institution
- 1 medlem der udpeges af en arbejdstager organisation efter indstilling fra de faglige hovedorganisationer
- 1 medlem der udpeges af regionsrådene

Erhvervsministeren udarbejder i samarbejde med KL en standardvedtægt gældende for alle erhvervshuse, mens bestyrelserne for de enkelte erhvervshuse selv fastlægger deres forretningsorden, der dog skal godkendes af Erhvervsministeren.

Erhvervsfremme på Fyn

Den nye erhvervsfremmelov medfører etablering af Erhvervshus Fyn. Det nye erhvervshus skal placeres i Odense og 9 fynske kommuner står bag. Da Erhvervshus Fyn etableres ved lov, skal kommunalbestyrelserne ikke tage stilling hertil, men blot tage etableringen til efterretning.

Med henblik på at sikre den brede fynske forankring arbejdes der, i forbindelse med udarbejdelsen af forretningsordenen, på en model, hvorefter de borgmestre, der ikke sidder i bestyrelsen, vil kunne være repræsenteret på bestyrelsesmøderne som eksempelvis observatører.

For Erhvervshus Fyns vedkommende udgør basisbevillingen 13.110.000 mio. kr., hvoraf de 8.156.000 kr. stammer fra kommunernes nuværende finansiering af væksthuse, og som kommunerne kompenseres for via bloktilskuddet, jf. kommunernes økonomiaftale af 7/6 2018.

De resterende 4.944.000 mio. kr. finansieres af kommunerne efter befolkningstal. Denne ekstra kommunale finansiering skyldes en bloktilskudsreduktion, der er gennemført som følge af en forventet reduktion i den lokale erhvervsservice, og skal findes via en omprioritering i kommunernes budgetter.

Erhvervsfremmeloven medfører også, at Væksthus Syddanmark likvideres, hvorefter Væksthusets puljer, aktiviteter og medarbejdere fordeles mellem Erhvervshus Fyn og det nye Erhvervshus i Sydjylland.

Den nærmere fordeling af aktiviteter og medarbejdere mellem de to erhvervshuse er endnu ikke afklaret, men der arbejdes på en balanceret løsning, der tilgodeser begge erhvervshuse og lokale interesser.

Medarbejdere overdrages i henhold til virksomhedsoverdragelsesloven.

Den nye fælles fynske erhvervsfremme

Den nye lov har givet anledning til en generel evaluering af erhvervsfremme på Fyn – kan vi gøre det bedre?

På Fyn er der tradition for et tæt tværkommunalt samarbejde om bl.a. klynge- og turismeaktiviteter. Der er på den baggrund identificeret væsentlige synergieffekter ved at koble Erhvervshus Fyn og de fælles fynske klynge- og turismeaktiviteter tættere sammen. Ambitionen er således at sikre et endnu tættere samarbejde blandt kommunerne omkring klynge-, netværk- og turismeaktiviteterne, der i dag varetages via Udvikling Fyn P/S, og de specialiserede erhvervsfremmeaktiviteter, der fremadrettet skal udføres af Erhvervshus Fyn.

Den overordnede ambition er at etablere en fælles fynsk erhvervsfremme med 3 ben, som baseres på tre enkle principper:

- Afsæt i virksomhedernes behov
- En fælles strategi og retning
- Et sammenhængende erhvervsfremmesystem

Modellen medfører, at de fynske kommuner samler sig bag både Erhvervshus Fyn, de fynske erhvervsklynger og destinationsselskabet, og at ejerskabet bag flere af de fynske erhvervsfremmeorganisationer udvides, så de fynske kommuner står samlet bag.

Det er vurderingen, at en stærkt fynsk erhvervsfremme med fordel kan etableres gennem én stærk enhed - Erhvervshus Fyn. Bl.a. som følge af uklar lovgivning på området og andre juridiske problemstillinger pågår der en afklaring af, om dette scenarie kan gennemføres. Skulle det mod forventning ikke være muligt, vil modellen blive tilpasset. Såfremt den endelige konstruktion giver anledning hertil forelægges en særskilt sag til politisk behandling i alle kommuner.

Der foreslås en omprioritering af finansieringen af erhvervsfremmeaktiviteterne, således at de i vidt omfang finansieres med en pris pr. indbygger.

Proces og beslutningspunkter

Etableringen af Erhvervshus Fyn er kun ét af en række momenter i visionen om et stærkt og sammenhængende erhvervsfremmesystem. Med henblik på at skabe størst mulig dynamik og synergi foreslås det, at inddrage en række andre tværkommunale enheder, der på hver sin vis er en del af det fynske erhvervsfremmemiljø.

I det følgende beskrives det på overordnet niveau hvilke enheder, der tænkes ind, og hvordan – idet de efterfølgende beslutningssager vil indeholde en mere detaljeret beskrivelse.

Nedlukning af Udvikling Fyn P/S

Udvikling Fyn P/S, som det kendes i dag, bliver lukket. Det betyder konkret, at de aktiviteter, som selskabet i dag udfører, overdrages til en anden organisation, ligesom medarbejderne i overensstemmelse med virksomhedsoverdragelsesloven overføres til samme enhed.

Herudover overføres på samme vis Destination Fyns aktiviteter og medarbejdere til det kommende Destinationsselskab. Der forelægges særskilt sag til politisk behandling i de kommuner, der er omfattet af ejerkredsen bag selskabet, herunder hvorvidt Udvikling Fyn P/S' eventuelle overskydende egenkapital, i overensstemmelse med vanlig praksis, skal udloddes til de 5 ejerkommuner.

Film Fyn A/S

Det tværkommunale selskab FilmFyn A/S har som mål at skabe vækst, udvikling og oplevelser, der bidrager til filmkulturen på Fyn og i Danmark. Selskabets aktiviteter kan derfor i nogen grad medregnes i den samlede turismeindsats. Derfor bør selskabets aktiviteter også tages i betragtning, når der kigges på den samlede fynske erhvervsfremmeindsats.

Med henblik på at styrke sammenholdet og sammenhængskraften på Fyn og FilmFyn A/S' branding som et fælles fynsk samarbejde udvides ejerkredsen, så den også omfatter Kerteminde og Odense Kommune.

Den samlede kommunale finansiering af FilmFyn fastholdes, men det kommunale tilskud nedsættes fra 45 kr. til 25 kr. pr. indbygger. FilmFyn har gennem det nyligt vedtagne filmforlig fået tilført 23,7 mio. kr. i årligt tilskud til investeringer i film på Fyn. FilmFyn har således nu det højeste budget nogensinde.

I forbindelse med udvidelsen af ejerkredsen vil de nye ejerkommuner skulle afholde en engangsudgift til tegning af den nødvendige aktiepost.

Der forelægges en særskilt sag om udvidelse af ejerkredsen til politisk behandling i de berørte kommuner.

Destination Fyn

Foruden erhvervsfremmeloven forventes der inden længe at blive fremsat et lovforslag om det fremtidige turismearbejde. Som konsekvens af loven forventes det, at der skal etableres et destinationsselskab, der skal varetage den fynske turismeindsats for både erhverv og ordinær turisme - dog med bevarelse af den lokale kommunale indsats.

Aktiviteterne i Destination Fyn forventes at blive finansieret af samtlige de fynske kommuner i henhold til deres indbyggertal.

I det omfang etableringen af Destination Fyn medfører behov for politisk stillingtagen, vil der blive forelagt særskilt sag til politisk behandling herom.

Beredskab Fyn

I forbindelse med etableringen af Beredskab Fyn blev det besluttet, at selskabet blev finansieret af kommunerne i henhold til kommunernes historiske budgetter. Samtidig blev det besluttet, at der efter to år skulle foretages en evaluering og revidering af finansieringsmetoden.

Det foreslås derfor, at finansieringen af beredskab Fyn ændres til betaling pr. indbygger.

Beredskab Fyn er et § 60-selskab, og selskabets bestyrelse/beredskabskommissionen derfor binde kommunerne ved en beslutning om ændret finansieringsmodel i beredskabskommissionen. Kommunerne har dog instruktionsbeføjelse overfor beredskabskommissionsmedlemmerne i forbindelse med afstemningen. Et sådant mandat skal dog være truffet af kommunalbestyrelsen, hvorfor det anbefales, at der forelægges en særskilt sag om ændring af fordelingsnøglen til politisk behandling i de 9 ejerkommuner.

Tidsplan

Som nævnt ovenfor er der en række konkrete beslutninger, der skal træffes i den kommende periode. Herunder følger en helt overordnet og tentativ tidsplan for den videre proces.

Økonomisk overblik

Som det også fremgår ovenfor, har den beskrevne model en række økonomiske konsekvenser fordelt på de enkelte indsatser.

Finansieringen af de enkelte indsatser sker ud fra tre forudsætninger:

- Et overordnet princip om betaling pr. indbygger
- Den nationale klynge for robotter og droner bliver placeret i Odense, hvorfor der indgår statslig finansiering
- Finansieringen sker på baggrund af kendte udgifter samt konsekvenserne af erhvervsfremmeloven (supplerende betaling til Erhvervshus Fyn)

Idet finansieringen er under forudsætning af, at den nationale klynge for robotter og droner bliver placeret i Odense, vil finansieringsmodellen skulle revurderes, såfremt denne forudsætning ikke opfyldes.

De nationale klynger fordeles først med virkning fra 2021, hvorfor der i 2019-2020 vil komme en supplerende betaling til kommunerne på samlet 7,7 mio. kr., såfremt finansieringen af de kommende nationale klynger ikke i denne periode kan afholdes nationalt eller der ikke kan tilvejebringes anden finansiering. Denne finansiering fordeles på baggrund af kommunernes befolkningstal.

I bilaget "Kopi af 261118 Den fynske model økonomi" gives en oversigt, der viser de økonomiske konsekvenser af den ændrede finansieringsmodel for de aktiviteter, der i dag er placeret i Udvikling Fyn, Beredskab Fyn, og Film Fyn. Denne model er gældende fra 2020.

Med henblik på at afbøde de økonomiske konsekvenser og dermed sikre muligheden for at få en samlet fynsk opbakning til det fælles fynske erhvervsfremmesamarbejde foreslås det, at Faaborg-Midtfyn Kommune, Odense Kommune og Kerteminde Kommune i 2019 tildeles en indfasningsrabat på 500.000 kr.

Indfasningsrabatten finansieres af de øvrige kommuner efter modellen i bilaget "Kopi af 261118 Den fynske model økonomi".

Herudover vil kommunerne som følge af lov om erhvervsfremme skulle finansiere 4.944.000 kr. til Erhvervshus Fyn. Finansieringen fordeles efter befolkningstal og fordeler sig således:

Assens	446.094 kr.
Faaborg-Midtfyn	556.279 kr.
Nyborg	345.753 kr.
Odense	2.184.141 kr.
Svendborg	633.585 kr.
Nordfyn	318.595 kr.
Langeland	136.447 kr.
Kerteminde	256.422 kr.
Ærø	66.685 kr.
Middelfart	0 kr. (Er ikke med i Erhvervshus Fyn)

Der er ikke i det økonomiske overblik taget stilling til konsekvenserne af en eventuel udlodning af egenkapital fra Udvikling Fyn og udgifter til tegning af aktiepost i FilmFyn A/S.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser.

Af bilag "Kopi af 261118 Den fynske model økonomi" fremgår de samlede økonomiske konsekvenser for hver af de 9 kommuner der indgår i samarbejdet.

Faaborg-Midtfyn kommune har et samlet budget til hhv. Udvikling Fyn og Væksthus Syddanmark på 3,7 mio. kr. Med det nye samarbejde i et fremtidigt fælles erhvervshus, vil det, i forhold til vores nuværende engagement i Udvikling Fyn, medføre en årlig besparelse på 0,2 mio.kr. Ændring af finansieringen af Beredskab Fyn til princippet om betaling i forhold til indbyggertal vil omvendt betyde en merudgift på 1,43 mio. kr. Den fælles ny aftale for Film Fyn (udvidet ejerkreds), hvor beløbet pr. borger reduceres fra 45 til 25 kr. vil give en besparelse på omkring 1 mio. kr. i 2019.

Her neden for er oplyst de økonomiske konsekvenser for to samarbejdsmodeller:

- Et fælles fynsk samarbejde og harmonisering af Beredskab Fyn og Film Fyn vil få en merudgift på 0,4 mio. kr. årligt (Fra 2020)
- Et fælles fynsk samarbejde og harmonisering af Udvikling Fyn, Beredskab Fyn, Film Fyn vil få en merudgift årligt på 0,2 mio. kr. årligt. (Fra 2020)

For at afbøde de økonomiske konsekvenser ved et samlet samarbejde gives der en "rabat" i 2019 på 0,5 mio. kr. til Faaborg-Midtfyn Kommune.

Rabatten betyder, at der kan forventes et mindreforbrug på hhv. 0,1 mio. kr. ved model 1 og 0,3 mio. kr. ved model 2.

Som led i aftalen om Forenkling af Erhvervsfremme, pålægges Faaborg-Midtfyn Kommune omvendt en ekstraudgift på 0,6 mio. kr. til Erhvervshus Fyn.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget anbefaler overfor Kommunalbestyrelsen, at godkende de i sagsfremstillingen beskrevne rammer og visioner for det fremtidige samarbejde på erhvervsfremmeområdet, herunder give forvaltningen mandat til at arbejde videre med en model,

- der giver mest mulig samling af de fynske erhvervsfremmeaktiviteter
- der medfører et erhvervsfremmesystem baseret på 3 ben (Erhvervshus Fyn, de fynske erhvervsklynger og Destinationsselskabet)
- hvor Udvikling Fyn P/S nedlukkes
- hvor ejerkredsen i FilmFyn A/S udvides
- hvor betalingsmodellen ensrettes til betaling pr. indbygger for alle omfattede indsatser
- med de i sagsfremstillingen beskrevne økonomiske konsekvenser med helårsvirkning fra 2019
- med faseopdelt ikrafttræden begyndende med Erhvervshus Fyn pr. 1/1 2019.

Beslutning

Indstillingen anbefales over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Kopi af 261118 Den fynske model økonomi

Fynsk erhvervsfremme i fremtiden_notat